ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΏΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Ακαδημαϊκό Έτος 2012-13,

Ενότητα 2: Μεθοδολογία και Τεχνικές

Μάθημα: Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το μεταπτυχιακό μάθημα της Συντήρησης και Αποκατάστασης Μνημείων έχει σκοπό να δώσει στους νέους αρχαιολόγους, αρχιτέκτονες κλπ. τις πρώτες βασικές γνώσεις και εμπειρίες που θα τους βοηθήσουν στο μέλλον στην ενασχόλησή τους με ζητήματα συντήρησης, αναστήλωσης, ένταξης νέων χρήσεων και την προβολής των ιστορικών κτηρίων και συνόλων.

Η κακοποίηση της αρχιτεκτονικής πολιτιστικής κληρονομιάς τις τελευταίες δεκαετίες, είτε λόγω άγνοιας, είτε λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικών και οικονομκών παραγόντων, είναι μια θλιβερή πραγματικότητα. Γι΄ αυτό η εξάσκηση των φοιτητών στην αναγνώριση και αξιολόγηση των ποιοτικών εκείνων στοιχείων που καθιστούν τα κτήρια και τα σύνολα διατηρητέα αποτελεί βασικό σκοπό του μαθήματος.

Η αποκατάσταση συνδέεται άμεσα με την έρευνα σε όλους τους τομείς. Έτσι χρειάζεται η συμβολή και άλλων επιστημών και ειδικοτήτων στην πραγματοποίηση ενός σοβαρού έργου, του οποίου όμως τον συντονισμό και την ευθύνη έχει κυρίως ο αρχιτέκτονας. Πέραν των γενικών επιστημονικών γνώσεων, το ενδιαφέρον για την ιστορία της Αρχιτεκτονικής και της Τέχνης, καθώς και η ευχέρεια επίλυσης οικοδομικών προβλημάτων είναι βασικές προϋποθέσεις για όποιον αποφασίσει να εμβαθύνει στα θέματα της συντήρησης και αποκατάστασης.

Τα ζητήματα της Ιστορίας και της Θεωρίας των αποκαταστάσεων θα εξεταστούν αναλυτικά το επόμενο εξάμηνο στο αντίστοιχο μάθημα της 1^{ης} Ενότητας. Το μάθημα αυτό θα περιλαμβάνει πρώτον μερικές εισαγωγικές διαλέξεις με αντικείμενο θεωρητικά ζητήματα μεταχείρισης των μνημειων, θα ακολουθήσουν θέματα μεθοδολογίας και πρακτικής της αποκατάστασης των ιστορικών κτηρίων και συνόλων. Ακόμη θα αναπτυχθεί η μεθοδολογία τεκμηρίωσης και σχεδιασμού των επεμβάσεων στα ιστορικά κτήρια με παραδοσιακές αλλά και σύγχρονες τεχνικές. Θα γίνει ανάλυση της παθολογίας των υλικών των παλιών κτηρίων, διαγνωστική και θεραπεία των ζημιών. Οι διαλέξεις θα έχουν ως βάση την υφιστάμενη βιβλιογραφία, αλλά και πολλά παραδείγματα από την πράξη. Παράλληλα θα γίνουν 1-2 επισκέψεις σε εργοτάξια έργων αποκατάστασης, καθώς και σε μνημεία, όπου θα δοθεί η δυνατότητα για καλύτερη κατανόηση των ζητημάτων που παρουσιάστηκαν στη θεωρητική διδασκαλία.

Ακόμη στα πλαίσια του μαθήματος θα επιδιωχθεί η ανάπτυξη και παράπλευρων δεξιοτήτων απαραίτητων στον τομέα των αποκαταστάσεων, όπως της έρευνας και των αποτυπώσεων. Γι' αυτό οι φοιτητές θα ετοιμάσουν μία άσκηση, ώστε να εξασκηθούν στην τεκμηρίωση (ιστορική έρευνα και αποτυπώσεις) και θα συντάξουν ένα μικρό δοκίμιο κριτικής σε μία σύγχρονη επέμβαση σε ιστορικό κτήριο ή σύνολο. Στο τέλος του εξαμήνου θα υπάρξει και γραπτή δοκιμασία.

2. Παράδειγμα Εφαρμογής - Άσκηση

Τεκμηρίωση και Κριτική τεχνικών αποκατάστασης μνημείου. Το ακριβές περιεχόμενο της Άσκησης θα ανακοινωθεί στα πρώτα μαθήματα. (50% του τελικού βαθμού)

3. Επισκέψεις σε έργοτάξια αποκατάστασης μνημείων

Θα γίνει προσπάθεια να οργανωθούν δύο επισκέψεις σε εργοτάξια έργων αποκατάστασης σημαντικών μνημείων στην Αθήνα (Ακρόπολη και Δαφνί).

4. Γραπτή Δοκιμασία

Στο τέλος του εξαμήνου κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου θα υπάρξει και γραπτή δοκιμασία. (50% του τελικού βαθμού)

Ο Διδάσκων Πέτρος Μ. Κουφόπουλος, Επικ.Καθ/τής Παν.Πατρών